

să redea imaginea crângurilor răcoroase și a apelor mici care încing orașul, a treia să illustreze dragostea de viață și de muncă a localnicilor după momentul prăpădului produs de bombardamentele celui de-al doilea război mondial, iar finalul să fie ca o urare de prosperitate pentru oraș și locuitorii lui. Însuflețită de acest generos mesaj muzical, condusă cu înalt profesionalism de maestrul Radu Postăvaru, orchestra ploieșteană a avut o prestație de excepție, iar imaginile din *Ploieștiul de ieri și de azi* proiectate pe un ecran din spatele ansamblului, concepute într-un sugestiv colaj realizat de Eugen Paveleț, Ioan Groșescu și Andi Enache au completat în mod fericit imaginea muzicală.

Într-un cuvânt, un început de stagiune sărbătoresc, plin de succes, aplaudat îndelung de publicul fidel al filarmonicii, prin care s-a dovedit că muzica românească interpretată cu responsabilitate și profesionalism, cu suflet și dorință de perfecțiune, este la fel de gustată de spectatori, ca și lucrările din literatura muzicală universală devenite „hit-uri”.

Sanda HIRLAV MAISTOROVICI

(Ano)timp sonor în deschiderea stagiunii clujene 2017-2018

Început de toamnă, început de stagiune – dar în ipostaza continuității spectacolelor Festivalului Internațional „George Enescu”. Sala *Auditorium Maximum* a găzduit în data de 14 septembrie a.c., orchestra Filarmonicii „Transilvania”, pianistul Aaron Pilsan și baritonul Cristian Hodrea într-un concert de



Aaron Pilsan, Dennis Russell Davies

succes dirijat de Dennis Russell Davies urmând ca două zile mai târziu protagoniștii să exceleze cu același repertoriu pe scena bucureșteană.

Evenimentul artistic a debutat cu lucrarea *Cantus gemellus* semnată de Cornel Țăranu în 2014, a cărei primă audiție absolută a avut loc în 24 aprilie 2015 în cadrul Festivalului „Cluj Modern”. Sub bagheta dirijorului, orchestra a redat într-o manieră extrem de rafinată detalii care au conturat ecourile unui cântec de copii și au scos în evidență o „constelație” sonoră care îi reclama pe Castor și Polux – efigie mitologică a iubirii frățești ideale – în ipostază instrumentală. La o posibilă întrebare, firească de altfel: „de ce *Cantus gemellus*?”, însuși compozitorul a relevat faptul că lucrarea, care vădește reminiscențe folclorice prezentate într-un context postmodern, „poate fi un semn de zodiac dar și cântecul pentru copii intonat de două instrumente-gemene.” Recitativul răsunător al baritonului Cristian Hodrea, variațiile la nivel melodic sau ritmic, precum și perechea de blockflöte care se îndepărta de pe scenă cântând, toate au constituit elemente integrante care au creat o atmosferă de suspans, învăluind publicul în misterul unor elemente inovative. Prestația artistică a atins momente de acumulare afectivă extrem de captivante, sugerând apariția unui torent sonor care te cuprindea, îți crea și re-crea stări de uimire înnemurite cu acel discret și tulburător *mysterium mirabile*.

Și pentru a continua în același ton, pianistul a prezentat

publicului clujean *Concertul pentru pian „Böse Zellen”* (2006, rev. 2007), de Thomas Larcher. Tânărul virtuoz a devenit un alter-ego virtual, pentru a reuși să redea însăși intenția compozitorului (concretizată în lucrare): „drumul spre necunoscut al celui care caută direcția pe care o va lua viața cuiva”. Interpretarea a fost marcată de pendularea între certitudine și incertitudine, sau de „încercări de a găsi direcțiile, de a simți cu grijă sau cu vehemență drumul cuiva către ceva, sau de a forța perspectivele”. Efectele sonore s-au încadrat foarte bine în sfera transcendentalului, preluând efectiv emoțiile ascultătorilor și purtându-le când pe culmile, când în văile adânci ale muzicii, într-un periplu imaginar care evocă magnificența Alpilor Tux (*Tuxer Alpen*), la poalele cărora a văzut lumina zilei compozitorul. Aceeași orchestrație precum în *Concertul nr. 22 în Mi bemol major, KV 482*, de Mozart și totuși de o textură sonoră complet diferită, parcă din altă sferă, caracterizată în permanență de acel „neșteptat” sau neprevăzut care urmărește existența omului.

Simfonia în sol diez minor (2014), de Elliot Goldenthal a încununat (ano)timpul clujean cu un șirag de „perle”, născut într-o ambianță proprie muzicii de film. Caracterizată de muzicalități ample cu reminiscențe sumbre, pe alocuri războinice, simfonia a fost compusă după oratoriul *Fire Water Paper*, scris pentru comemorarea războiului din Vietnam. Dennis Russell Davies a dozat cu deosebită perspicacitate dramatismul orchestral din *Moderato con moto* al primei părți, l-a amplificat în *Rondo Agitato* din partea secundă, iar spre final a condus discursul la nivelul întregului ansamblu spre un *accelerando* de impact. Pe întregul parcurs, un rol de mare efect l-a avut compartimentul de percuție, iar în a doua parte doi soliști au completat diversitatea ritmică poziționându-se între spectatori, intensificând, astfel, sonoritățile de bătălie create. Tensiunea a fost subliniată de loviturile de gong care au conferit o tentă apocaliptică interpretării.

Este de la sine înțeles că un astfel de început de stagiune deosebit de promițător, care a marcat un concert reușit cu interpretări de excepție, a stârnit interesul publicului pentru a asculta lucrările pe care Filarmonica „Transilvania” este pregătită, ca întotdeauna, să le dezvăluie cu profesionalism și cu noi valențe interpretative. Așadar, încă o dată s-a confirmat în inima Transilvaniei remarcă filosofului român Emil Cioran (din „Amurgul gândurilor”): „muzica este timp sonor”. Pentru el, da, „muzica” este „timp sonor”; la Cluj, muzica este și anotimp sonor!

Cristina ȘUTEU

Festival de muzică nouă la Bacău

De remarcat interpretarea talentatului pianist grec Vassilis Varvaresos în simfonicul ce a deschis ediția a XXXI-a a *Festivalului Internațional Zilele Muzicii Contemporane*, ce s-a desfășurat la Sala Ateneu din Bacău în perioada 20-23 septembrie.

Seara de joi a debutat cu fragmente din *Rapsodia a II-a* de George Enescu, în coregrafia lui Octavian Popa și a Simonei Baicu, cu dansatori de la *Colegiul Național de Artă „George Apostu”* și *Asociația Reverence*. Seara subintitulată *Vest 1* a avut ca protagoniști pe membrii *Trio-ului Contraste*, fondat în anul 1986 – flautistul Ion Bogdan Ștefănescu, pianistul Sorin Petrescu, percuționistul Doru Roman. Ei au prins în program lucrări de: Laura Manolache, Lucian Mețianu, Aurel Stroe, Doina Rotaru, Violeta Dinescu.

Ansamblul *Archaeus*, condus de Liviu Dănceanu, a interpretat în această ediție lucrări de Ștefan Niculescu - de la a cărui naștere s-au împlinit 90 de ani în 31 iulie: *Echos 2*, *Sextuplum*, *Triplum 2*, *Tastenspiele*, *Sinchronie 1* și *Sextuplum* de Liviu Dănceanu. Laureat al *Premiului Herder*, membru al *Academiei Române*, profesor de compoziție pe parcursul a patru